

AAN DE RAND

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2019

APRIL - MEI - JUNI

Nr. 182

Uitgave van het

HET WERK DER DAKLOZEN

v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

www.cawantwerpen.be - adr@cawantwerpen.be

Gesticht in 1939

deelwerking van CAW Antwerpen

Erik De Cnodder

JEUGDZORG

NIEUWE GESTRUCTUREERDE MEDEDELING

128/3140/00041

Beste Sympathisanten, Beste vrienden,

Misschien bent u één van onze schenkers. Misschien gebruikt u daarvoor het overschrijvingsformulier in bijlage. Dan stelt er zich geen probleem. Misschien echter, doet u wel eens een storting via internet of door gebruik te maken van uw eigen overschrijvingsformulier. Dan is er sinds de vorige Aan de Rand een verandering indien u via de Koning Boudewijnstichting stort. Het rekeningnummer is hetzelfde gebleven. De gestructureerde mededeling evenwel is veranderd.

Vanaf heden ziet die er als volgt uit: 128/3140/00041

Een correcte mededeling laat de Koning Boudewijnstichting toe om uw eventuele gift snel te identificeren en te koppelen aan ons project!

Alvast bedankt voor uw steun en uw blijvende sympathie!

Bob Cools

Voorkomt voortgezette jeugdzorg thuisloosheid?

In februari schreef Ludo Serrien een opiniestuk voor sociaal.net. Daarin stelt hij zich de vraag of voortgezette jeugdzorg thuisloosheid kan voorkomen? Zijn antwoord is genuanceerd. Hij begint zijn verhaal bij Jordy en Miranda:

In augustus 2016 stierf de negentienjarige Jordy eenzaam en uitgeput in een tentje op de Gentse Blaarmeersen. Enkele jaren eerder was er de minder ophefmakende maar even tragische getuigenis van JAC-hulpverleners over wat Miranda overkwam.

‘Jordy overleefde in een tent.’

Jordy en Miranda waren thuisloos en hadden een verleden in de jeugdzorg. Hun achttiende verjaardag was een scharnierpunt. Ze keerden zich af van de hulpverlening en vervoegden de groep jongeren tussen 18 en 25 die belandt in de daken thuisloosheid. Jordy overleefde in een tent. Mi-

randa leefde op een boot in obscuur gezelschap.

Zowel Jordy als Miranda hoorden tot de jeugdzorgverlaters die door de mazen van het hulpverleningsnet vallen. Ze raakten verstrikt in een marginaliserende cocktail van problemen.

Gelukkig geldt dat niet voor alle jongvolwassenen met een verleden in de jeugdzorg. Onderzoek onderscheidt drie groepen: zij die een goede transitie doorlopen (‘those moving on’), zij die overleven (‘survivors’) en zij voor wie de transitieperiode een aaneenschakeling van strubbelingen geeft (‘strugglers’).

Jordy en Miranda waren strugglers die helaas niet konden overleven. Zij waren jong, dakloos, thuisloos.

Het zijn die jongvolwassenen die ook opduiken in nachtopvangcentra of alleen nog contact hebben met straathoekwerkers. Een groep die moeilijk te vatten is in de kokers van de jeugdzorg, psychiatrie of zorg voor personen met een handicap.

We weten nog maar weinig over deze groep. Toch vermoeden we dat het over een aanzienlijke groep gaat. Meer onderzoek naar omvang en evolutie van deze groep, is absoluut noodzakelijk.

Overheid in actie

Al blijft het zicht op deze problematiek onscherp, toch zit de overheid intussen niet stil. Twee Vlaamse actieplannen zijn in volle uitvoering: het *'actieplan jongvolwassenen'* en het *'globaal plan dak- en thuisloosheid 2017-2019'*. Met die plannen wil de overheid vermijden dat er nog Jordy's of Miranda's volgen.

Actieplan jongvolwassenen

Dit actieplan zet in op de continuïteit in de jeugdzorg. Jongerenwelzijn wil jongeren beter voorbereiden op het scharniermoment van achttien jaar.

Moeten daarbij helpen: een ondersteuningsplan vanaf zestien jaar en een rondetafel met verschillende actoren en diensten enkele maanden voor de achttiende verjaardag. Zo helpen ook Centra voor Algemeen Welzijnswerk mee om voor de toekomstige jeugdzorgverlaters een brug te bouwen naar verdere hulp na achttien jaar.

Leeftijdsgrens omhoog

Het actieplan mikt echter vooral op het verruimen van de voortgezette jeugdzorg. Die bestond al voor bepaalde hulpvormen tot 20 of 21 jaar. Dit wordt nu veralgemeend en de leeftijdsgrens wordt opgetrokken tot 25 jaar. Jongeren kunnen daardoor langer beroep doen op de jeugdzorg, zowel de rechtstreeks als niet-rechtstreeks toegankelijke.

Tegelijk worden er binnen de jeugdzorg nieuwe modules gecreëerd, zoals de kleinschalige woonvormen voor jongeren. Een belangrijk deel van de capaciteit van de jeugdzorg verschuift van minder naar meerderjarigen.

Voor wie?

De hamvraag: zullen ook jongeren met een verhoogd risico op dak- en thuisloosheid een beroep doen op deze voortgezette jeugdhulp? We vrezen dat vooral de meest veerkrachtige en mondige

jongeren dit aanbod benutten. De risico- groep zijn de jongeren die, spijs alle pogingen tot het continueren van de jeugdzorg, toch afhaken.

Verlengde gedwongen hulpverlening

Dezelfde intentie komt terug in het voorstel om ook de gerechtelijke jeugdhulp, de beschermingsmaatregelen van de jeugdrechtbank, uit te breiden tot 25 jaar.

Het voorstel is gebaseerd op het vermoeden dat jongeren die in de gerechtelijke jeugdhulp verblijven niet vrijwillig een vraag naar voortgezette jeugdzorg stellen. Het installeert een nieuw systeem van gedwongen hulpverlening aan meerderjarigen, naast bijvoorbeeld de bewindvoering.

Ook hier blijft de vraag of de groep van jonge zorgwekkende zorgmijders wel gebaat is met deze maatregelen. Kan met een sterkere laagdrempelige, presente en aanklappende hulpverlening deze dubbelzinnige vorm van gedwongen hulp niet vermeden worden?

Dak- en thuisloosheid bestrijden

Dat brengt ons bij het tweede plan: het *'globaal plan dak- en thuisloosheid 2017-2019'*. Dit plan is een vertaling van de vijf gekende Feantsa-doelstellingen die de meeste Europese landen als leidraad hanteren. De vijfde doelstelling gaat over jongvolwassenen: "Niemand die jongvolwassen wordt of is, mag thuisloos worden als gevolg van de overgangssituatie naar zelfstandigheid." Het globaal plan werkt de strategie om deze doelstelling te realiseren, zwak uit. De acties beperken zich tot een copy-paste van het actieplan jongvolwassenen, waarin de continuïteit van de jeugdhulp centraal staat.

Doorslagje

Het is jammer dat dit plan een doorslagje is van het andere actieplan. Het bestrijkt slechts één aspect van de problematiek van dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen. Terwijl er hier veel meer aan de hand is.

Zo mag de bestrijding van dak- en thuisloosheid niet louter samenvallen met het voorkomen dat jongeren dak- of thuisloos worden. Ook bestaande situaties van dak- en thuisloosheid moeten zo snel mogelijk beëindigd worden. De vier overige Feantsa-doelstellingen gaan net daarover en zijn ook van toepassing op jongvolwassenen. Helaas,

het globaal plan maakt die vertaal oefening niet.

Zo wordt gesteld: “Niemand mag genoodzaakt zijn om tegen zijn wil op straat te moeten overnachten bij gebrek aan opvang die aangepast is aan zijn situatie.” Een aanzienlijk deel van de buitenslapers is tussen de 18 en 25 jaar. Veel redenen dus om ook voor hen een strategie uit te werken. Maar die ontbreekt dus.

Grote gaten

Beide beleidsplannen vertrekken ongetwijfeld van goede intenties. Toch laten ze ook grote gaten vallen. Die lacunes roepen vragen op. Zijn de acties om continuïteit van de jeugdzorg te verzekeren effectief gericht op het voorkomen van dak- en thuisloosheid? Zullen de jongeren die een verhoogd risico hebben op dak- en thuisloosheid wel gebruik maken van voortgezette jeugdzorg? Ik betwijfel het.

Totaalaanpak

Welke acties zijn er dan nodig om de situatie van dak- en thuisloosheid van jongvolwassenen te beëindigen? We hadden het al over het belang van een sterkere laagdrempelige, presente en aan-klampende hulpverlening.

Trek ook de kaart van *Housing First*. Niet alleen voor de huidige en toekomstige jeugdzorgverlatters, maar ook voor de groep jongvolwassenen die al dak- of thuisloos zijn.

En ook de uit Canada overgewaarde totaalaanpak *A Way Home*, nu uitgerold in de regio Antwerpen, opent perspectieven. In deze aanpak komen ook de sociale grondrechten van kwetsbare jongvolwassenen in het vizier, zoals het recht op wonen en werken.

We hebben een meer gefocust beleid nodig. Een beleid dat gebaseerd is op een gedegen kennis van het fenomeen van thuisloze ‘zwerfjongeren’. En dat haar effect op het terugdringen van dak- en thuisloosheid monitort.

MOSSELFEST VAN DE STEENHOUWER

Inloophuis De Steenhouwer, ons dagopvangcentrum voor dak- en thuislozen, organiseert ook dit jaar haar mosselsouper ten voordele van haar eigen werking. Souper klinkt misschien net iets te intiem want met omen bij de 2000 deelnemers kunnen we beter spreken van een heus festival. Net als vorig jaar nestelt **het eetfestijn** zich in het kielzog van het Bollekesfeest op **zaterdag 17 en zondag 18 augustus**. Het decor is als steeds de gezellige **Sint-Andriesplaats** in de oude binnenstad.

Vrijdagavond opent het weekend met een **wandelzoektocht** die **om 19u van start gaat** op de Sint-Andriesplaats. De zoektocht wordt georganiseerd door de medewerkers van het Bollekesfeest en het Werk der Daklozen. De vrijwilligers van De Steenhouwer verzorgen de catering bij de prijsuitreiking. Op vrijdag geen mosselen dus. Wel een wandeling gelardeerd met vraagstukken, raadsels en puzzels.

Meer info over de wandelzoektocht en hoe in te schrijven vindt u op de website van het Bollekesfeest. En dan zijn er natuurlijk nog de mosselen op zaterdag en zondag. Op beide dagen starten we om 12u om te eindigen om 19u.

Tickets voor mosselen zijn ter plaatse te koop aan **€ 17,00**.

Als u **vooraf** reserveert, betaalt u slechts **€ 15,00**.

Reserveren kan door storting op rekening van CAW Antwerpen/De Steenhouwer: BE97 7775 9960 2849.

En dit onder mededeling "deelname mosselfeest".

Naast mosselen voorzien we goulash en een vegetarische maaltijd.

Voor meer informatie kan u terecht bij Patrick Hennau van De Steenhouwer, 0470/968632.

Hopelijk tot in augustus!

Alain Debosschere

KLEDING GEZOCHT

De dak- en thuisloze bezoekers van Inloophuis De Steenhouwer kunnen elke vrijdag terecht in het kledingwinkeltje van het inloophuis. Ze kunnen er voor weinig geld spullen kopen. Mits toelating van de maatschappelijk werker kan het zelfs helemaal gratis.

Momenteel zijn de vrijwillige medewerkers van het winkeltje dringend op zoek naar rugzakken, sokken, mannenschoenen, jassen en herenondergoed. Maar ook andere *propere* kleding blijft welkom.

Kledij kan afgegeven worden in Inloophuis De Steenhouwer, Provinciestraat 108A, 2018 Antwerpen.

Best vooraf wel even checken of het inloophuis open is op nummer 03/227.227.4. Of per mail: de.steenhouwer@cawantwerpen.be.

Alvast bedankt om als vanouds gevolg te geven aan onze oproep.

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen?

Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via eboonet@skynet.be.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op **Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. GSM: 0497/50.50.78**

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen. Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

(Nieuwe) Mededeling: 128/3140/00041